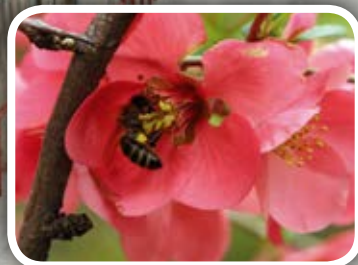
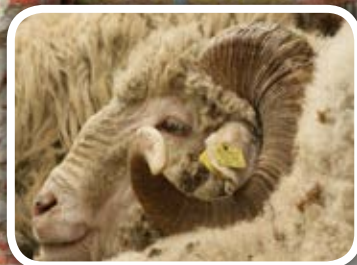

BUNE PRACTICI

REȚEAUA NAȚIONALĂ DE DEZVOLTARE RURALĂ

NUMĂRUL 1

2012

RĂDĂCINI DE ȚARĂ EUROPEANĂ

UNIUNEA EUROPEANĂ

PNDR
Program Național de Dezvoltare Rurală
Văsta în țară europeană

RNDR
Rețeaua Națională de Dezvoltare Rurală

BIROURILE REGIONALE
Unitatea de Sprijin a Rețelei Naționale de Dezvoltare Rurală

BRĂILA

Str. Dorobanților nr. 604 A, CP 810067, *usr.sud.est@rndr.ro*
Tel.: 0239 610921, Fax: 0239 610920

CRAIOVA

Str. Breștei nr. 116, et. 2, CP 200177, *usr.sud.vest.oltenia@rndr.ro*
Tel.: 0251 593442, Fax: 0251 596725

ZALĂU

Str. Gheorghe Lazăr nr. 14, et. 3, CP 450010, *usr.nord.vest@rndr.ro*
Tel.: 0260 610058, Fax: 0260 610059

TÂRGU MUREȘ

Str. Republicii nr. 48, ap.1, CP 540110, *usr.centru@rndr.ro*
Tel.: 0265 210614, Fax: 0265 210613

IAȘI

Șos. Păcurari nr. 145, Et. 1, CP 700552, *usr.nord.est@rndr.ro*
Tel.: 0232 464288, Fax: 0232 464287

TIMIȘOARA

Str. Andrei Șaguna nr. 3, bl. U5, ap. 1, CP 300104, *usr.vest@rndr.ro*
Tel.: 0256 232579, Fax: 0256 232578

TÂRGOVIȘTE

Str. Tudor Vladimirescu nr. 14, parter, CP 130078, *usr.sud.muntenia@rndr.ro*
Tel.: 0245 612211, Fax: 0245 612212

BUCUREȘTI

Str. Clucerului nr. 35, et. 1, Birou 19, Sector 1, CP 011363, *usr.bucuresti.ilfov@rndr.ro*
Tel.: 021 3171583, Fax: 021 3171584

Textul acestei publicații are doar scop informativ și nu implică răspundere juridică.

Informații suplimentare despre MADR și USR pot fi accesate pe Internet: www.madr.ro, www.rndr.ro

USR, Departamentul Publicații

ISSN 2285-4185

ISSN-L 2285-4185

© RNDR, 2012

Reproducerea textelor acestei publicații este autorizată cu condiția menționării sursei.

Tipărit în România.

Copyright fotografii: Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale / Agenția de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit, Unitatea de Sprijin a Rețelei Naționale de Dezvoltare Rurală, beneficiarii proiectelor prezentate în publicație, ANDO S.A. și KOISPE Dodecanese Grecia, Estudio Gloria Spania, Comisia Europeană, GAL Mare e Monti Italia
Foto coperta: © Istomina Olena / Dreamstime.com

Proiect finanțat prin Măsura 511 - Asistență tehnică

CUPRINS

INTRODUCERE

Metodologia de selectare a bunelor practici	3
---	---

BUNE PRACTICI DIN ROMÂNIA

Cultură de trandafiri, înființată de un tânăr din Alba	8
Fermă de legume, modernizată cu fonduri europene pentru creșterea producției	10
O instalație de îmbuteliere sporește profitul unei companii dobrogene	12
Valorificarea potențialului agricol din Bihor prin asocierea producătorilor de cereale	14
Tehnologie modernă la o fermă de semisubzistență din Dăbuleni	16
Investiție în panificație și patiserie	18
Firmă din Buftea produce mâncare de lux pentru animalele de companie	20
Fermă de suine la standarde europene în județul Neamț	22
Un vis împlinit	24
Fermă din Ilfov vinde lapte proaspăt la dozator	26
Protejarea biodiversității în comuna Secaș, Timiș	28
Castel de patrimoniu restaurat și introdus în circuitul turistic	30
Patrimoniul local – rol în dezvoltarea turismului	32
Diversificarea activităților în mediul rural, prin prestări servicii	34
Piscină cu apă sărată și teren de sport – o ofertă turistică mai bogată	36
Utilaje pentru lucrări de infrastructură	38

BUNE PRACTICI LEADER DIN ALTE STATE EUROPENE

Spania – Cooperativa artizanilor	40
Belgia – Localnicii învață să fie ghizi turistici pentru a-și promova regiunea	43
Grecia – Antreprenariat în domeniul procesării mierii la un spital de boli psihice	46
Italia – Restaurantele din Sardinia servesc produse locale	49

FIȘA DE IDENTIFICARE A UNUI PROIECT DE BUNE PRACTICI	52
--	----

FAZELE TRANSFERULUI UNUI MODEL DE BUNE PRACTICI	56
---	----

❖ INTRODUCERE

◆ Metodologia de selectare a bunelor practici

Conceptul de bune practici se referă la acțiunile desfășurate într-un mod ce permite monitorizarea, cuantificarea și evaluarea rezultatelor obținute, care trebuie să releve o abordare sau soluție inovatoare și care să fie viabile și repetabile.

O bună practică mai poate fi definită și drept procedură care a funcționat eficient, având rezultate pozitive, dovedindu-se eficientă, utilă și sustenabilă într-un context concret, în vederea atingerii unor obiective clar definite, cu posibilitatea transferului și multiplicării ei la nivelul mai multor organizații.

Pentru a fi catalogată drept bună practică, o inițiativă trebuie să fie:

- **inovatoare sau creativă.** O bună practică stimulează apariția de noi idei, plecând de la nevoia de a îmbunătăți, de a găsi noi soluții, de a propune noi abordări. Din această perspectivă, putem spune că bunele practici sunt orientate către învățarea continuă, pentru îmbunătățirea și creșterea performanței și eficienței activităților propuse, pornind de la rezultatele și experiențele altora.

- **eficientă.** Eficiența unei bune practici se măsoară în termeni de cost-beneficiu și propune evaluarea rezultatului modelului de bună practică, ținând cont de timp, resursele financiare, resursele umane și materiale implicate în implementare.

- **repetabilă.** Rezultatele, mijloacele și scopul unei bune practici pot fi multiplicat la nivelul altor entități.

- **sustenabilă.** Un model de bună practică trebuie să demonstreze că impactul său pozitiv dăinuie în mod sustenabil și după finalizarea implementării. Sustenabilitatea trebuie privită din perspectiva a trei dimensiuni: economică, socială și de interacțiune cu mediul înconjurător.

- **relevantă.** O bună practică trebuie să ofere un model relevant pentru domeniul căruia i se adresează, pornind de la obiectivele și acțiunile propuse, continuând cu procedeele și metodele ce intervin în implementare.

- **etică și realizată cu responsabilitate.** Modelele de bune practici trebuie să propună o abordare responsabilă în ceea ce privește gestionarea resurselor materiale și financiare necesare, cu fluxuri și proceduri coerente și urmărind principii etice. Un proiect realizat cu responsabilitate și etică este acela care ține seama de interesele celorlalți și care respectă standardele profesionale ale domeniului respectiv.

Factorii cheie care transformă o propunere de bună practică într-un model de bună practică:

- eficiența dovedită a propunerii de bună practică

- potențialul de a fi multiplicat și introdus la scară largă

- obținerea unor rezultate similare și la nivelul altor populații și contexte

Identificarea proiectelor de bune practici incluse în publicație

Identificarea proiectelor de bune practici incluse în această broșură a avut în vedere următoarele considerente:

- 1. diversitatea tematică:** au fost selectate proiecte realizate cu fonduri europene disponibile prin axele PNDP, cu excepția axei LEADER, a cărei implementare, aflată la început, nu a permis identificarea unor proiecte finalizate. Ca exemple de bună practică pe axa LEADER, au fost selectate patru proiecte din alte state membre ale UE. Aceste proiecte pot servi ca exemplu grupurilor de acțiune locală din România, dar și potențialilor beneficiari din teritoriul grupurilor de acțiune locală, care doresc să acceseze Măsura 41. Abordarea LEADER a avut mare succes în alte state europene, fiind o abordare de rezolvare a problemelor locale printr-un parteneriat local public-privat.
- 2. echilibrul geografic:** au fost alese proiecte din toate cele opt regiuni de dezvoltare a țării.
- 3. respectarea criteriilor comune pentru identificarea bunelor practici.** În funcție de tematica abordată, precum și de activitățile și rezultatele identificate, un model de bună practică trebuie să îndeplinească una sau mai multe dintre următoarele caracteristici:
 - A.** să contribuie la îmbunătățirea sectorului agroalimentar european, punând accentul pe prioritățile de transfer de cunoștințe și inovare pentru îmbunătățirea calității continue în domeniul alimentar

B. să contribuie la crearea oportunităților de angajare și stabilirea unor condiții pentru dezvoltare

C. să contribuie la păstrarea biodiversității, în special a sistemelor agricole, forestiere, acvatice, precum și la prevenirea schimbărilor climatice

D. să contribuie la îmbunătățirea administrării pentru dezvoltarea potențialului endogen al zonelor rurale

Bunele practici pentru dezvoltare rurală vizează creșterea competitivității

economiei rurale, incluziunea socială a categoriilor dezavantajate, conservarea arealelor naturale pentru speciile protejate, valorificarea și promovarea patrimoniului cultural tradițional, valorificarea potențialului natural prin creșterea și diversificarea serviciilor și a activităților productive, atât în agricultură, cât și în alte sectoare.

Identificarea bunelor practici de dezvoltare rurală este un element cheie de promovare a acelor politici, activități sau proiecte care și-au dovedit utilitatea și pot oferi metode și instrumente pentru inițiative similare, în alte zone.

❖ BUNE PRACTICI DIN ROMÂNIA

◆ Cultură de trandafiri, înființată de un tânăr din Alba

Titlul proiectului: *Instalare tânăr fermier Tovisi Zoltan*

Investiție realizată prin Axa 1 a Programului Național de Dezvoltare Rurală, Măsura 112 – „Instalarea tinerilor fermieri”

Beneficiar: PFA Tovisi Zoltan Plant

Localizarea proiectului: comuna Ciumbrud, Aiud, județul Alba

Regiunea de dezvoltare: Centru

Perioada de implementare: noiembrie 2010 – noiembrie 2014

Buget total (include TVA): 25 000 euro

Contribuție europeană nerambursabilă: 20 000 euro

Contribuție națională nerambursabilă: 5 000 euro

Cofinanțare (contribuția beneficiarului): 0

Tema abordată: încurajarea tinerilor fermieri, valorificarea potențialului agricol și/sau creșterea productivității fermelor agricole

Zoltan Tovisi a învățat să altoiască trandafiri de la vârsta de 14 ani. În copilărie, în zona sa natală, Ciumbrud, Alba, oamenii se ocupau cu altoirea pomilor fructiferi și a trandafirilor iar băieții dădeau și ei o mână de ajutor.

Meșteșugul deprins l-a ajutat mai târziu, când locuitorii din zonă au început să fie căutați în Ungaria tocmai pentru astfel de activități. Timp de aproape zece ani, Zoltan Tovasi a petrecut cam două luni pe an în Ungaria, altoind trandafiri. Plantele cu rădăcină erau apoi comercializate de centrele de grădinărit.

Așa i-a venit ideea să deschidă el însuși o mică plantație, acasă, la Ciumbrud, cumpărând portaltoi din Ungaria. Portaltoii se plantează primăvara, în iulie-august se altoiește și abia anul următor, în septembrie, se pot scoate plantele din pământ, pentru a fi puse în vânzare.

În 2010, Tovisi a solicitat fonduri prin Măsura 112, destinată tinerilor fermieri. În urma derulării parțiale a proiectului, care se va încheia în 2015, tânărul fermier a cumpărat un tractor, o freză,

un tambur pentru irigații, o pompă de apă și o mașină de erbicidare. Avantajul major este că zona în care și-a înființat cultura beneficiază de precipitații și rar are nevoie să apeleze la irigații, care cresc considerabil costurile de producție.

Pe un teren de 4 500 mp, are cam 40 000 de trandafiri, din 32 de soiuri de diverse culori: roșu, galben, mov, portocaliu, vișiniu. Totodată, are un al doilea lot unde în acest moment cresc plantele portaltoi, ce vor fi recoltate anul viitor.

Trandafirii sunt achiziționați de un intermediar, care îi ambalează și îi vinde centrelor de grădinărit din țară. Deține și el o mașină de ambalat însă această operațiune aduce un cost suplimentar la produs și profitul pe care l-ar obține din vânzarea trandafirilor ambalați ar fi mai mic decât cel obținut în prezent. Într-o perioadă a avut contract direct cu o firmă din Olanda care îi asigură și materialul pentru altoire și îi cumpăra butașii obținuți, având astfel desfacerea asigurată la un preț avantajos. Din acea perioadă a reușit să își selecteze și un material de altoire de calitate.

Anual cheltuielile lui sunt între 10 000 și 15 000 de euro, fiind nevoit să achiziționeze portaltoiul din Ungaria și o serie de erbicide, fungicide și alte substanțe pentru tratamentul și fertilizarea culturii. Făcând un calcul rapid constată că își recuperează cheltuielile și ajunge la un profit de aproximativ 50%, fapt pentru care este mulțumit de munca sa.

Ca perspectivă, nu dorește să își mai extindă afacerea în domeniul valorificării culturii de trandafiri pentru că nu mai are posibilitatea

extinderii pieței de desfacere. În schimb vizează diversificarea veniturilor prin valorificarea altor culturi, în special pomicole, având și o pepinieră de pomi fructiferi: meri, peri, pruni, cași, cireși.

Tovisi spune că Ciumbrud a devenit cel mai mare producător de material săditor din țară.

♦ Fermă de legume, modernizată cu fonduri europene, pentru creșterea producției

Titlul proiectului: *Modernizarea fermei vegetale aparținând Cerealflor S.R.L., în comuna Perișoru, județul Călărași*

Investiție realizată prin Axa 1 a Programului Național de Dezvoltare Rurală, Măsura 121 – „Modernizarea exploatațiilor agricole”

Beneficiar: S.C. Cerealflor S.R.L.

Localizarea proiectului: comuna Perișoru, județul Călărași

Regiunea de dezvoltare: Sud Muntenia

Perioada de implementare: august 2008 – iulie 2010

Buget total (include TVA): 6 751 586 lei

Valoare totală eligibilă: 5 673 602 lei

Finanțare nerambursabilă: 2 456 544 lei

Cofinanțare (contribuția beneficiarului): 4 295 042 lei

Teme abordate: valorificarea potențialului agricol și/sau creșterea productivității fermelor agricole; îmbunătățirea calității vieții în zonele rurale

Ferma Cerealflor din Perișoru, Călărași, a fost înființată în 1994 și are peste 1 800 de hectare pe care sunt cultivate cereale și legume. Terenurile aparțin atât fermei, cât și unor proprietari privați care au dat pământul în arendă, pentru că nu-l mai puteau lucra.

Cerealflor este condusă de inginerul horticol George Litu, cu o lungă experiență în domeniul agricol, care a reușit să-și dezvolte ferma prin accesarea fondurilor SAPARD și FEADR, devenind unul dintre producătorii legumicoli principali din zonă.

De-a lungul timpului, aici s-au produs diverse culturi: semințe de legume (ceapă, morcov, pătrunjel, păstârnac, vinete, ardei gras, gogoșari, pepeni, dovlecei, castraveți, roșii, porumb pentru floricele, porumb zaharat), loturi semincere pentru cultura mare (porumb hibrid, soia, floarea soarelui, rapiță hibrid, grâu, orzoaică, muștar, mazăre, fasole).

Pentru activitatea sa prosperă, firma a fost premiată de-a lungul anilor, atât la nivel zonal, cât și național. Dat fiind că administratorul fermei a fost mereu interesat de schimburi de experiență cu diverși producători români și străini, cunoștințele acumulate în domeniul legumiculturii au dus și la dezvoltarea continuă a fermei.

Având în spate experiența benefică a Programului SAPARD și urmărind în continuare creșterea performanței fermei, în 2008, Cerealflor a depus spre finanțare un proiect ce viza modernizarea exploatației agricole, prin măsura 121 din Programul Național de Dezvoltare Rurală.

Plecând de la necesitatea de a îmbunătăți condițiile de prezentare și desfacere a producției pentru a putea asigura vânzarea directă a produselor și scurtarea lanțului de distribuție, în scopul obținerii unui preț mai bun, administratorul fermei și-a propus să

achiziționeze o serie de mașini pentru recoltare (fasole verde păstăi, ceapă, morcovi), mașini și echipamente pentru sortare, cântărire și ambalare la saci, curățare și cântărire ceapă, manipulare legume rădăcinoase.

Pentru a limita pierderile de producție cauzate de perioadele de secetă ce afectează în mod radical producțiile legumicole, prin proiect au fost achiziționate o instalație mobilă de irigație și două generatoare electrice care permit folosirea acestora acolo unde nu există sursă de curent electric. De altfel, în ultimii ani Cerealfloa a investit masiv în irigații, din fonduri proprii.

Mai mult decât atât, pentru a păstra legumele în condiții optime după recoltare, două hale de depozitare au fost dotate cu un sistem de aerare prin podea.

Acesta elimină presiunea vânzării imediate a producției și obținerea unui preț mai bun.

Totodată, prin proiect, s-a avut în vedere și extinderea parcului de utilaje și echipamente agricole care să satisfacă necesarul de lucrări agricole mecanizate. Printre utilajele achiziționate figurează o semănătoare de păioase, o prășitoare cu fertilizare și erbicidare, o grapă, o presă de balotat, o combină cu kit porumb-mazăre- fasole-năut și un tractor.

Echipamentele și utilajele agricole cresc productivitatea fermei, asigură o mai bună desfacere a producției și, implicit, creșterea veniturilor agricole și a profitului.

În urma acestui proiect, au fost create șase noi locuri de muncă.

♦ O instalație de îmbuteliere a vinului sporește profitul unei companii dobrogene

Titlul proiectului: *Îmbunătățirea și optimizarea fluxurilor de marketing al vinului la Babadag, județul Tulcea*

Investiție realizată prin Axa 1 a Programului Național de Dezvoltare Rurală, Măsura 123 – „Creșterea valorii adăugate a produselor agricole și forestiere”

Beneficiar: S.C. Ovidius Mercado S.R.L.

Localizarea proiectului: Babadag, județul Tulcea

Regiunea de dezvoltare: Sud-Est

Perioada de implementare: octombrie 2008 – iunie 2009

Buget total (include TVA): 337 978,14 euro

Contribuție europeană nerambursabilă: 90 960 euro

Contribuție națională nerambursabilă: 22 740 euro

Cofinanțare (contribuția beneficiarului): 224 278 euro

Teme abordate: prelucrarea / procesarea și marketingul produselor alimentare; încurajarea inovației

Vinurile produse la Babadag au o calitate deosebită, îndeosebi datorită soiurilor cultivate și climei favorabile, asemănătoare cu cea din Italia sau Spania. Podgoria Istria-Babadag, din estul Dobrogei, produce soiuri de struguri pentru vinurile roșii Merlot, Cabernet Sauvignon, Burgund, și pentru

vinurile albe Fetească Regală, Alignoté și Muscat Ottonel.

Firma Ovidius Mercado, cu sediul în Constanța, procesează aproximativ 5 000 de tone de struguri pe an, în cele două centre de vinificație din județul Tulcea: Zebil și Babadag. Fiecare centru dispune și de o cramă proprie, iar

depozitarea vinului se face în cisterne din inox, cisterne placate cu rășină epoxidică alimentară, budane de stejar. Capacitatea de depozitare permite păstrarea a 30 000 hectolitri, dar înainte de această investiție firma nu avea o linie proprie de îmbuteliere a vinului.

Prin îmbutelierea producției se obține o mai bună valorificare a vinului, prețul acestuia fiind mai ridicat decât prețul de vânzare la vrac și se asigură în același timp un marketing mai eficient, având posibilitatea de a comercializa în mod direct vinul îmbuteliat către magazine de profil.

Totodată, îmbutelierea la sticle permite posibilitatea de păstrare pe perioade mai lungi de timp, fără alterarea proprietăților organoleptice. În plus, compania poate vinde și cantități mai mici, dar pe o piață de desfacere mai

mare, fără a fi nevoie să negocieze și să reducă prețurile cum se întâmplă în cazul comercializării vinului la vrac.

Proiectul derulat cu fonduri europene nerambursabile a urmărit creșterea competitivității firmei, prin îmbunătățirea și optimizarea fluxurilor de marketing. Au fost achiziționate echipamente care permit adaptarea companiei la noile standarde comunitare, atât în ceea ce privește îmbutelierea, cât și depozitarea. Au fost achiziționate o linie de îmbuteliere, o centrală termică și o instalație pentru climatizarea cramei, o stație de dedurizare a apei, precum și mijloace de transport intern (motostivuitoare, electrostivuitoare).

În urma realizării acestei investiții, profitul companiei a crescut, de la circa 480 000 lei în 2008 la 522 000 de lei la sfârșitul lui 2009.

♦ Valorificarea potențialului agricol din Bihor prin asocierea producătorilor de cereale

Titlul proiectului: *Sprîjin financiar pentru funcționarea S.C. Crișana Cereale Grup S.R.L. Bihor*

Investiție realizată prin Axa 1 a Programului Național de dezvoltare Rurală, Măsura 142 – „Înființarea Grupurilor de Producători”

Beneficiar: S.C. Crișana Cereale Grup S.R.L.

Localizarea proiectului: comuna Biharea, județul Bihor

Regiunea de dezvoltare: Nord-Vest

Perioada de implementare: octombrie 2010 – octombrie 2015

Buget total (include T.V.A.): 390 000 euro

Contribuție europeană nerambursabilă: 312 000 euro

Contribuție națională nerambursabilă: 78 000 euro

Cofinanțare (contribuția beneficiarului): 0

Teme abordate: valorificarea potențialului agricol și/sau creșterea productivității fermelor agricole; prelucrarea-procesarea și marketingul produselor agroalimentare; dezvoltarea și diversificarea serviciilor neagricole din mediul rural; conservarea ecosistemului și biodiversității mediului

Asociația Crișana Cereale Grup a fost înființată în anul 2009, iar în 2010 a devenit grup de producători, primind avizul de recunoaștere al MADR.

Un succes remarcabil al membrilor acestui grup este modul în care au reușit să-și convingă pe proprietarii de teren

din zonă să dea în arendă suprafețele de pământ necultivate sau cultivate neperformant. Un exemplu concret este Patrol Service care în anul 2006 deținea în exploatare și proprietate 200 ha teren agricol, exploatând în prezent peste 5000 ha.

Înființarea acestei forme asociative, din care fac parte cinci membri, fiecare având în exploatare cel puțin câteva sute de hectare, a apărut ca o necesitate, pentru a putea negocia prețuri mai bune la îngrășăminte, semințe, carburanți și pentru a putea vinde producția agricolă la un preț superior. În plus, ca membri ai unui grup de producători, firmele pot obține punctaje mai mari la sesiunile de proiecte prin PNDR.

În momentul de față, S.C. Crișana Cereale Grup S.R.L. Bihor totalizează 8000 ha teren agricol, are o bază logistică impresionantă, compusă din

mașini agricole performante, un service pentru mașini agricole și de transport, numeroase facilități de însilozare etc. În plus, fiecare membru are cel puțin un proiect finalizat prin PNDR, în special prin Măsura 121 „Modernizarea exploatațiilor agricole”.

Cooperativa își dezvoltă propriile capacități de prelucrare primară a produselor agricole, astfel încât să crească valoarea adăugată a acestora, obiectivul final al grupului fiind construirea unei mori de prelucrare a

producției agricole și dezvoltarea ariei de activitate în zootehnie. În acest scop, proiectul accesat prin Măsura 142 va asigura sustenabilitatea grupului, oferind, în același timp, cofinanțarea unor viitoare proiecte cum ar fi moara.

Până în acest moment, prin intermediul S.C. Crișana Cereale Grup S.R.L. s-au comercializat în cei doi ani de la înființare, un total de 34 130 tone de cereale cu o valoare totală de peste 26 milioane de lei.

◆ Fermă de semisubzistență a unei tinere din Dăbuleni, Dolj: Tehnologie modernă pentru creșterea producției

Titlul proiectului: *Ferma de semisubzistență Dima Milica PF, din localitatea Dăbuleni, județul Dolj*

Investiție realizată prin Axa 1 a Programului Național de Dezvoltare Rurală, Măsura 141 – „Sprijinirea fermelor agricole de semisubzistență”

Beneficiar: P.F. Dima Milica

Localizarea proiectului: comuna Dăbuleni, județul Dolj

Regiunea de dezvoltare: Sud-Vest Oltenia

Perioada de implementare: 2011 – 2015

Buget total (include TVA): 1 500 euro/an, timp de cinci ani, adică 7 500 euro

Contribuție europeană nerambursabilă: 6 000 euro

Contribuție națională nerambursabilă: 1 500 euro

Cofinanțare (contribuția beneficiarului): 0

Tema abordată: valorificarea potențialului agricol și/sau creșterea productivității fermelor agricole

Milica Dima a lucrat la ferma familiei, din Dăbuleni, Dolj, încă înainte de finalizarea studiilor superioare. În timpul facultății și în activitatea profesională a învățat despre noi tehnologii de cultivare a legumelor și de creștere a producției, pentru a spori profitabilitatea afacerii de familie.

„Măsura 141 mi-a facilitat accesul la o parte a mijloacelor de producție necesare în vederea creșterii producției și, implicit, a rentabilității exploatației, concomitent cu îmbunătățirea calității producției,” spune Milica Dima.

Cu sprijinul financiar primit deja, ea a făcut investiții într-un sistem de fertilizare prin picurare, care reduce consumul de apă, a achiziționat plante altoite rezistente la boli, a pus bazele unui spațiu protejat, pentru a grăbi creșterea plantelor, obținând producții timpurii. Ferma sa produce în special pepeni, caracteristici zonei Dăbuleni, și tomate. Utilizarea unor soiuri rezistente

la boli înseamnă totodată o calitate mai bună a produselor, pentru că în acest fel scade numărul tratamentelor aplicate plantelor și este limitată utilizarea pesticidelor.

Ea consideră că unul dintre factorii importanți pentru succesul fermei sale de semisubzistență îl reprezintă cunoștințele de specialitate. Având studii în domeniu, Milica Dima a putut alege cele mai potrivite soiuri de plante pentru a maximiza rezultatele obținute.

Un alt factor important este reprezentat de condițiile locale de cultură, foarte favorabile speciilor cu cerințe termice ridicate. Ferma este amplasată într-un bazin horticol important, care furnizează materie primă atât pentru consum în stare proaspătă, destinat zonei de sud-vest a țării, cât și pentru procesare și pentru export.

Cu toate acestea, pentru un mic producător, accesul pe piață este dificil.

În zonă, spune Milica Dima, nu există o piață en-gros, iar micii producători sunt nevoiți să-și vândă legumele la intermediari, obținând prețuri mici.

◆ Investiție în panificație și patiserie

Titlul proiectului: Investiție nouă secție panificație și patiserie

Investiție realizată prin Axa 1 a Programului Național de Dezvoltare Rurală, Schema de ajutor de stat nr. N578/2009, aferentă Măsurii 123 – „Creșterea valorii adăugate a produselor agricole și silvice”

Beneficiar: S.C. Wolf Sauris S.R.L.

Localizarea proiectului: comuna Buteni, județul Arad

Regiunea de dezvoltare: Vest

Perioada de implementare: iulie 2010 – august 2012

Buget total (include TVA): 917 035 euro

Contribuție europeană nerambursabilă: 295 818 euro

Contribuție națională nerambursabilă: 73 954 euro

Cofinanțare (contribuția beneficiarului): 572 263 euro

Tema abordată: prelucrarea / procesarea și marketingul produselor agroalimentare

Firma Wolf Sauris a fost înființată în 1998 și a deschis prima sa brutărie în localitatea Moneasa, din Arad. La început, vânzarea produselor se făcea la brutărie, firma neavând mijloace de transport pentru livrare.

Brutăria nu avea nici capacitate de procesare a grâului, ceea ce însemna că făina era cumpărată de la diverși furnizori. În timp, au fost achiziționate utilitare, permițând deservirea unei arii mai largi și o moară, pentru a reduce dependența de furnizorii de făină. Au fost totodată deschise trei brutării noi, în satele învecinate.

În 2009, activitatea de morărit a fost întreruptă, pentru că nu erau îndeplinite standardele de producere a făinii. Două dintre brutării au fost închise, resursele firmei fiind direcționate spre deschiderea unei unități moderne de panificație și patiserie în localitatea Buteni.

Atunci firma a solicitat fonduri nerambursabile, pentru a crește capacitatea de producție, pentru a

extinde piața de desfacere, diversificând totodată producția, prin introducerea unor sortimente de patiserie.

Cu banii primiți și cofinanțarea proprie, Wolf Sauris a construit un corp nou de clădire, a achiziționat utilaje de producție și stocare și a amenajat și un spațiu de depozitare.

Firma a întâmpinat însă dificultăți în obținerea unui credit bancar de investiții iar derularea proiectului a presupus și necesitatea reorganizării procedurilor

de achiziții pentru utilaje, dat fiind că furnizorul nu a putut menține condițiile din ofertă.

Utilajele cumpărate reduc consumul de energie, având un impact pozitiv asupra costurilor de producție și a profitabilității, dar și asupra mediului înconjurător.

În urma investiției, au fost create zece noi locuri de muncă iar capacitatea de producție s-a dublat.

◆ Firmă din Buftea produce mâncare de lux pentru animalele de companie

Titlul proiectului: Modernizare și extindere unitate producție hrană animale

Investiție realizată prin Axa 1 a Programului Național de Dezvoltare Rurală, Măsura 121 – „Modernizarea exploatațiilor agricole”

Beneficiar: S.C. Nordic Petfood Productions S.R.L.

Localizarea proiectului: Buftea, județul Ilfov

Regiunea de dezvoltare: București-Ilfov

Perioada de implementare: noiembrie 2008 – august 2010

Buget total (include TVA): 3 160 742 euro

Contribuție europeană nerambursabilă: 788 553 euro

Contribuție națională nerambursabilă: 197 138 euro

Cofinanțare (contribuția beneficiarului): 2 175 051 euro

Teme abordate: valorificarea potențialului agricol și/sau creșterea productivității fermelor agricole; îmbunătățirea calității vieții în zonele rurale; încurajarea inovației.

Firma Nordic Petfood Productions a fost fondată în 2003 și este primul producător din țară licențiat în producerea de hrană uscată pentru animalele de companie.

Produsele realizate (hrană uscată extrudată pentru câini, pisici, păsări, animale de fermă, pești, animale sălbatice) se adresează atât pieței locale, cât și exportului în Ungaria, Bulgaria, Republica Moldova, Turcia, Grecia și Rusia.

În 2008, Nordic Petfood Productions a depus un proiect cu finanțare nerambursabilă, pentru re tehnologizare și optimizarea fluxului de producție.

În urma finalizării cu succes a planului de investiții, capacitatea de producție a crescut, atingând acum 100 000 de tone pe an, gama de produse a fost diversificată, iar produsele obținute au o calitate mai bună.

Principalele investiții au vizat extinderea și re tehnologizarea halei de producție, a halei de depozitare și a silozurilor exterioare.

Pentru scăderea costurilor la utilități, având în vedere că în procesul de producție consumul de apă este ridicat, s-a realizat și o sursă autonomă de alimentare cu apă prin intermediul unui foraj.

Totodată, pentru fluidizarea fluxurilor de descărcare/încărcare și acces/ieșire din incinta unității s-a achiziționat un pod basculă electronic ce permite cântărirea mașinilor de transport înainte și după încărcare și eliberarea automată a documentelor însoțitoare pentru transportul mărfii, crescând

astfel operativitatea în manipularea și distribuția mărfii.

Elementul inovator al acestui proiect a fost asigurat de obținerea unui sistem specializat de integrare optimă a proceselor de achiziție a materiilor prime cu planificarea producției și managementul stocurilor, ce garantează execuția rapidă a comenzilor și o maximă promptitudine în livrarea produselor finite direct la beneficiar.

Nordic Petfood Productions a implementat un sistem de management al calității care este în prezent certificat cu ISO 9001, HACCP, GMP+, înregistrând și propriile mărci de produse.

Astfel, există mărci înregistrate din clasa economică medie, dar și mărci premium, printre care figurează Felino Imperiale, un sortiment din clasa de lux a produselor naturiste pentru pisici și

Canino Imperiale, un sortiment naturist premium pentru câini.

În plus, cam 30% din totalul producției este realizat sub mărcile private ale unor lanțuri de magazine „cash-and-carry”, supermarketuri și magazine de discount.

Abordarea cu succes a specificului pieței de profil și buna înțelegere a cerințelor clienților a condus la o dezvoltare susținută a producției, cu o medie anuală de 35%.

◆ Fermă de suine la standarde europene în județul Neamț

Titlul proiectului: *Modernizare fermă agro-zootehnică, comuna Girov, județul Neamț*

Investiție realizată prin Axa 1 a Programului Național de Dezvoltare Rurală, Măsura 121 – „Modernizarea exploatațiilor agricole”

Beneficiar: S.C. CGC Agria S.R.L.

Localizarea proiectului: comuna Girov, județul Neamț

Regiunea de dezvoltare: Nord-Est

Perioada de implementare: iunie 2009-martie 2011

Buget total (include T.V.A.): 698 656 euro

Contribuție europeană nerambursabilă: 252 726 euro

Contribuție națională nerambursabilă: 63 182 euro

Cofinanțare (contribuția beneficiarului): 382 748 euro

Teme abordate: valorificarea potențialului agricol și/sau creșterea productivității fermelor agricole; prelucrarea/procesarea și marketingul produselor agroalimentare; creșterea competitivității în sectorul agricol și forestier

Societatea comercială S.C. CGC Agria S.R.L., situată în comuna Girov, județul Neamț, deține un complex industrial de creștere intensivă a suinelor în circuit închis și flux continuu.

Ansamblul de construcții și utilaje deținut de societate permite mecanizarea, automatizarea și electricizarea tuturor lucrărilor zootehnice, începând de la transportul, pregătirea și servirea hranei, adăparea, evacuarea dejecțiilor, până la asigurarea automată a condițiilor de microclimat (temperatură, umiditate, ventilație).

Dând dovadă de seriozitate în afaceri, în relațiile cu furnizorii și beneficiarii, S.C. CGC Agria S.R.L. a implementat un proiect SAPARD, prin care au fost modernizate două hale de porcine și a fost achiziționată o matcă de 625 de capete de scrofițe din rasa Marele Alb. Societatea a realizat ulterior un proiect cu finanțare nerambursabilă prin Măsura 121, modernizând ferma vegetală de peste 700 ha teren agricol în arendă.

Ferma are ca obiective creșterea competitivității printr-o cât mai bună utilizare a resurselor umane și a factorilor de producție, introducerea și dezvoltarea tehnologiilor noi și creșterea calității produselor în conformitate cu cerințele pieței.

Investițiile au permis modernizarea tehnologiei de creștere a suinelor și a fermei vegetale, prin achiziția de utilaje și echipamente agricole și a unei instalații de ambalare a produselor din fermă.

Au fost cumpărate o instalație de erbicidat, un tractor, o combină, un cărucior de transport, un sistem de monitorizare video, o instalație de separare dejecții, o linie de dozat și însăcuit, alte echipamente.

În urma derulării proiectului au fost create patru locuri de muncă.

Clienții societății sunt atât micii fermieri din zonă, care cumpără scrofițe de prăsilă, cât și abatoarele.

◆ Un vis împlinit

Titlul proiectului: Înființare și modernizare fermă legumicolă în comuna Jirlău, județul Brăila

Investiție realizată prin Axa 1 a Programului Național de Dezvoltare Rurală 2007-2013, Măsura 112 – „Instalarea tinerilor fermieri”

Beneficiar: Pleșea Leonard – Alin Întreprindere Individuală

Localizarea proiectului: comuna Jirlău, Județul Brăila

Regiunea de dezvoltare: Sud-Est

Perioada de implementare: mai 2010 – mai 2012

Buget total (include TVA): 16 000 euro

Contribuție europeană nerambursabilă: 12 800 euro

Contribuție națională nerambursabilă: 3 200 euro

Cofinanțare (contribuția beneficiarului): 0

Tema abordată: Valorificarea potențialului agricol și/sau creșterea productivității fermelor agricole

Frageda vârstă de 24 de ani nu l-a împiedicat pe Leonard – Alin, un tânăr fermier din comuna Jirlău, județul Brăila să ia decizia de a duce mai departe tradiția legumicolă a familiei și, totodată, a comunei natale, cunoscută în țară pentru producția bogată de legume.

Ca orice bun antreprenor, a început instruindu-se în domeniu pentru a ști să dezvolte cât mai bine potențialul fermei. Deși a absolvit un liceu cu profil real, specializarea matematică-informatică, a urmat și un curs de legumicultor cu durata de 436 de ore și unul de pregătire profesională în domeniul agriculturii ecologice, ajutându-și în același timp familia să cultive legumele în câmp și să obțină răsaduri. În acest fel, pe lângă instruire, a dobândit și experiență în domeniu.

În 2009 a arendat de la bunica lui 4 hectare de teren agricol, cu scopul de a-și înființa propria fermă. În acea perioadă, a fost selectat să facă parte din grupul țintă al proiectului

„Antreprenoriat și ocupare în mediul rural”, derulat de o organizație din Brăila în cadrul programului PHARE 2006. Așa a aflat despre lansarea, în noiembrie 2009, a Măsurii 112 „Instalarea tinerilor fermieri”.

Cum la momentul respectiv avea ideea, terenul, voința și forța de muncă necesare, lipsindu-i însă utilajele pentru lucrările agricole proprii, s-a hotărât să depună un proiect prin Măsura 112 pentru a le obține.

Tânărul și-a propus obiective clare și ambițioase: să-și dezvolte exploatația agricolă astfel încât să devină competitivă pe piață și să-și crească substanțial venitul până la finalizarea proiectului în mai 2012. Acest lucru era considerat necesar pentru sustenabilitatea afacerii.

Proiectul tânărului fermier a demarat

în mai 2010, acesta propunându-și să cultive diversificat: ardei gras, varză, gogoșari, ardei capia și conopidă. Cu finanțarea primită și-a cumpărat un tractor modern cu freză și plug reversibil și o instalație de stropit, creând în același timp și locuri de muncă sezoniere, pentru lucrările agricole manuale, atât pentru familia sa, cât și pentru locuitorii din comună.

Măsura 112 „Instalarea tinerilor fermieri” este în acest exemplu catalizatorul care a permis îndeplinirea visului unui tânăr, sprijinind în același timp menținerea veniturilor comunității rurale.

◆ Fermă din Ilfov vinde lapte proaspăt la dozator

Titlul proiectului: *Modernizarea exploatației agricole aparținând S.C. Agroindustrială Pantelimon S.A. prin achiziționarea de mașini și utilaje agricole noi*
Investiție realizată prin Axa I a Programului Național de Dezvoltare Rurală, Măsura 121 – „Modernizarea exploatațiilor agricole”

Beneficiar: S.C. Agroindustrială Pantelimon S.A.

Localizarea proiectului: comuna Pantelimon, județul Ilfov

Regiunea de dezvoltare: București-Ilfov

Perioada de implementare: decembrie 2008 – decembrie 2010

Buget total (include T.V.A.): 500 952 euro

Contribuție europeană nerambursabilă: 159 395,4 euro

Contribuție națională nerambursabilă: 39 848,6 euro

Cofinanțare (contribuția beneficiarului): 301 609 euro

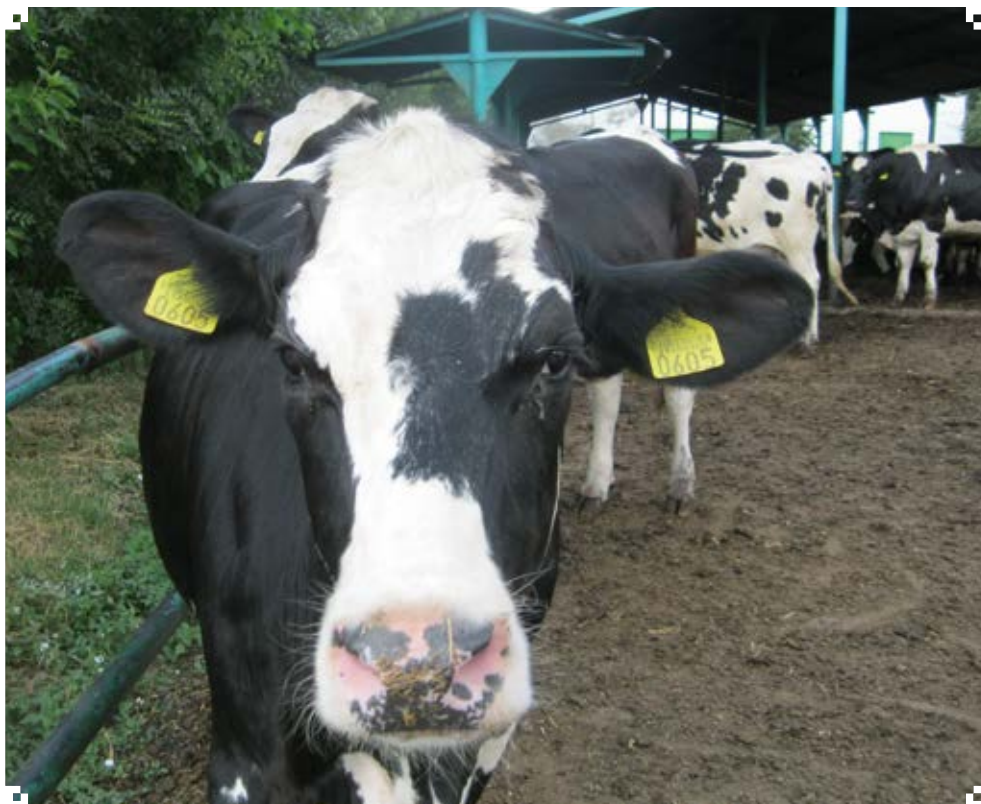
Teme abordate: valorificarea potențialului agricol și/sau creșterea productivității fermelor agricole

S.C. Agroindustrială Pantelimon este o unitate cu tradiție în creșterea animalelor și una dintre cele mai vestite din țară.

Ferma a început să funcționeze în 1973, când 400 de vaci gestante Holstein au

fost aduse aici din Danemarca. De la înființare și până în prezent, accentul a fost pus pe creșterea valorii genetice a efectivului de animale. În fiecare an ferma s-a clasat pe unul dintre locurile fruntașe la nivel național în ceea ce

privește producția de lapte. În momentul de față, ferma are 500 de capete, iar producția este de 5 000 de litri de lapte pe zi.

În 2008, ferma a solicitat finanțare pentru modernizarea parcului tehnic, pentru a asigura un flux de furaje de cea mai bună calitate. Cu fondurile primite prin PNDR, a achiziționat mașini și utilaje noi pentru exploatarea culturilor furajere, pentru recoltarea acestora și pentru a asigura transportul hranei animalelor.

În urma finalizării investiției, au fost create patru noi locuri de muncă iar productivitatea a crescut. Un element inovator al proiectului îl constituie

modalitatea de comercializare a laptelui, prin cinci dozatoare (aparate automate), amplasate în patru magazine din București și la ferma din Pantelimon. Astfel, jumătate din producția zilnică de lapte (aproximativ 2 500 l) poate fi achiziționată direct de consumatorii interesați să cumpere lapte proaspăt, fără conservanți. Restul producției ajunge la marii procesatori de lapte.

Ferma din Pantelimon este îndrăgită și de copiii din zonele învecinate și din București, care o pot vizita cu familia sau colegii de școală. La „ferma animalelor”, copiii pot hrăni măgari, rațe, fazani, pui, iepuri, vaci, se pot plimba cu poneiul și se pot juca în spațiul special amenajat.

◆ Plăți de agromediu

Protejarea biodiversității în comuna Secaș, Timiș

Titlul proiectului: *Acesarea pachetului 1 – Pajiști cu înaltă valoare naturală și a pachetului 4 – Culturi verzi*

Investiție realizată prin Axa 2 a Programului Național de Dezvoltare Rurală, Măsura 214 – „Plăți de agromediu”

Beneficiar: Exploatarea Agricolă Stan Dumitru

Localizarea proiectului: comuna Secaș, județul Timiș

Regiunea de dezvoltare: Vest

Perioada de implementare: 2009 – 2013

Buget total (include TVA): 75 968 euro

Cofinanțare (contribuția beneficiarului): 0

Tema abordată: conservarea ecosistemului și a biodiversității mediului

Dumitru Stan, din comuna Secaș, județul Timiș, este unul dintre fermierii români care au accesat fonduri de agromediu, menite să contribuie la protejarea biodiversității. Situată în zona de trecere dintre Câmpia Timișului și Dealurile Lipovei, zona unde deține teren acest fermier este relativ izolată, activitățile de bază fiind creșterea animalelor și cultivarea plantelor.

Dumitru Stan deține 760 de hectare de teren. Pentru o suprafață de 120 de hectare, a semnat un angajament de agromediu care îi permite să primească fonduri prin pachetul 4 – Culturi verzi, iar pentru 640 de hectare beneficiază de plăți prin pachetul 1 – Pajiști cu înaltă valoare naturală. Acestea sunt plăți ce compensează pierderile suferite de fermierii care aplică practici agricole benefice pentru mediu.

Astfel, anual, Dumitru Stan primește 124 euro/ha pentru pachetul 1 și 130 euro/ha pentru pachetul 4. Prin angajamentul semnat, el se obligă ca pe terenurile cuprinse în pachetul 1 să

nu folosească fertilizanți chimici și nici pesticide, să cosească iarba după 1 iulie, să respecte o serie de prevederi privind încărcătura de animale admisă pe pajiște și să limiteze utilizarea gunoierului de grajd.

Totodată, s-a angajat să cultive aceste terenuri cu plante care diminuează riscul scurgerii de nutrienți, în special de azot în timpul iernii.

În ceea ce privește suprafețele cuprinse în pachetul 4, s-a angajat să nu utilizeze fertilizanți chimici, să semene culturi verzi până la sfârșitul lunii septembrie, să încorporeze biomasa în sol cel târziu până la finalul lunii martie.

Plantele ce pot fi utilizate sub forma de culturi verzi sunt mazărea, rapița, muștarul, mazăricea, lupinul, sulfina.

◆ Castel de patrimoniu restaurat și introdus în circuitul turistic

Titlul proiectului: Reamenajarea Castelului Haller în pensiune turistică

Investiție realizată prin Axa 3 a Programului Național de Dezvoltare Rurală, Măsura 313 – „Încurajarea activităților turistice”

Beneficiar: S.C. ABIB S.R.L., Sângeorgiu de Mureș, județul Mureș

Localizarea proiectului: comuna Ogra, județul Mureș

Regiunea de dezvoltare: Centru

Perioada de implementare: septembrie 2008 – octombrie 2011

Buget total (include TVA): 528 589 euro

Contribuție europeană nerambursabilă: 160 000 euro

Contribuție națională nerambursabilă: 40 000 euro

Cofinanțare (contribuția beneficiarului): 328 589 euro

Tema abordată: dezvoltarea / diversificarea serviciilor turistice și valorificarea potențialului turistic

Proiectul a vizat reabilitarea unui castel vechi de 400 de ani și introducerea lui în circuitul turistic. Castelul Haller este situat în apropierea drumului european E60, între localitățile Târgu Mureș și Cluj-Napoca.

În perioada comunistă, castelul a suferit transformări care i-au mutilat frumusețea. Pictura murală a fost distrusă, ușile și ferestrele au fost înlocuite, tavanul a fost și el modificat. Castelul a găzduit, pe rând, o școală, un internat, sediul miliției și apoi pe cel al Consiliului Popular. La un moment dat a fost abandonat, astfel încât în 2007, când a fost cumpărat de familia Foriș, era o ruină: acoperișul stătea să se prăbușească, nu existau nici uși, nici ferestre, pereții erau degradați.

Pentru că era vorba de un monument istoric, lucrările de renovare au urmărit păstrarea arhitecturii. A fost totodată reabilitat parcul de un hectar din jurul castelului și au fost amenajate un restaurant, o cramă și un loc de

joacă pentru copii. De asemenea, a fost amenajat un spațiu pentru animale și păsări (iepuri, țapi, păuni, bibilici), ca punct de atracție pentru familiile cu copii. Pentru a veni în întâmpinarea turiștilor care doresc activități recreative diversificate, pensiunea organizează plimbări cu barca pe râul Mureș.

Pensiunea și-a deschis porțile pentru turiști în 2011. Are 17 camere, dintre care două apartamente, și poate găzdui în jur de 35 de persoane.

Elisabeta Foriș spune că afacerea este una de familie, lucrând alături de cele două fiice ale sale, care au studii în turism. Când a cumpărat castelul a atras-o crama, dat fiind că provine dintr-o familie de viticultori. Crede că pensiunea are potențial, pentru că – fiind vorba de un vechi castel – este inedită și are un stil aparte.

În timpul lucrărilor, familia Foriș a acordat mare atenție materialelor de construcție și tehnicilor originale (mortar pe bază de nisip și var, spre exemplu). Aceeași grijă a fost ulterior acordată amenajărilor interioare, pentru

a pune în valoare clădirea. Pentru amenajarea spațiilor au primit și câteva obiecte originale de la familia Haller ai cărei descendenți sunt stabiliți în Bavaria. Aceste obiecte precum și o parte a mobilierului vechi, restaurat, aduc o notă de autenticitate și originalitate întregului ansamblu.

În urma derulării acestui proiect, au fost create zece locuri de muncă.

Principalele dificultăți întâmpinate au fost obținerea avizelor, dat fiind că era vorba de o clădire monument istoric, obținerea unui credit pentru a asigura cofinanțarea, rambursarea cheltuielilor. În timpul execuției, s-au ivit dificultăți în ceea ce privește respectarea arhitecturii și utilizarea materialelor de construcție potrivite pentru o clădire de patrimoniu.

Acest proiect, care vizează diversificarea serviciilor turistice în zonă, are totodată și o dimensiune culturală, prin salvarea unei clădiri de patrimoniu. Exemplul castelului Haller poate fi urmat și în alte zone ale țării unde se găsesc conace și castele vechi, abandonate și degradate.

◆ Refacerea patrimoniului local – rol în dezvoltarea turismului

Titlul proiectului: *Proiect integrat modernizare drum comunal DC 46, DJ 670 – limita județului Gorj; alimentare cu apă în sistem centralizat al satelor Gârdoaia, Livezi, Moșneni; canalizare în sistem centralizat a satelor Gârdoaia, Livezi, Moșneni; stație de epurare; punerea în valoare a patrimoniului istoric și cultural, comuna Gârdoaia*

Investiție realizată prin Axa 3 a Programului Național de Dezvoltare Rurală, Măsura 322 – „Renovarea, dezvoltarea satelor, îmbunătățirea serviciilor de bază pentru economia și populația rurală și punerea în valoare a moștenirii rurale”

Beneficiar: comuna Florești, județul Mehedinți

Regiunea de dezvoltare: Sud-Vest Oltenia

Perioada de implementare: iunie 2010 – iunie 2012

Valoarea totală eligibilă: 2 198 679 euro

Contribuție europeană nerambursabilă: 1 758 943 euro

Contribuție națională nerambursabilă: 439 736 euro

Cofinanțare (contribuția beneficiarului): 0

Teme abordate: dezvoltarea / restructurarea infrastructurii rurale; îmbunătățirea calității vieții în zonele rurale

Comuna Florești, din județul Mehedinți, este una dintre localitățile rurale care au primit finanțare pentru reabilitarea unor căi de acces, alimentarea cu apă, canalizarea și punerea în valoare a patrimoniului istoric și cultural.

În timp, exploatarea miniere în zonă a dus la degradarea terenurilor și a pânzei freactice. Drumurile din comună au avut și ele de suferit și necesitau reparații.

O componentă importantă a investiției a fost realizarea rețelei de alimentare cu apă, care acum asigură apă potabilă locuitorilor din satele Gârdoaia, Livezi, Moșneni, rezolvându-se astfel o necesitate primară pentru bunăstarea și sănătatea populației.

Pentru a reduce poluarea solului cu ape menajere s-a impus realizarea sistemului de canalizare și construirea unei stații de epurare.

Prin proiect s-a propus totodată punerea în valoare a Bisericii Sf. Nicolae, precum și a turnului clopotniței, aflate în satul Zegujani din comuna Florești, ambele fiind incluse în patrimoniul județului Mehedinți.

În acest sens au fost amenajate un drum de acces și o parcare adiacentă lăcașului de cult. Această biserică a fost construită între anii 1832-1835, fiind un edificiu reprezentativ din punct de vedere arhitectural pentru secolul al XIX-lea.

Comuna Florești are un peisaj de zonă deluroasă, cu o faună și floră deosebite și cu un potențial turistic datorat situației între Baia de Aramă și stațiunea balneo-climaterică Bala. Resursele naturale, tradițiile locale, ospitalitatea localnicilor, precum și patrimoniul cultural al zonei pot convinge turiștii ce tranzitează zona să își acorde un răgaz pentru descoperirea valorilor locale.

Lucrările de modernizare realizate în cadrul proiectului au beneficii imediate asupra vieții celor aproape 2 800 de locuitori ai comunei, dar totodată sporesc și atractivitatea acesteia pentru potențialii investitori interesați de afaceri în mediul rural.

Punerea în valoare a patrimoniului cultural și istoric adaugă un plus de atractivitate pentru turiști, ceea ce poate duce la creșterea veniturilor populației și la diversificarea activităților desfășurate în comună.

♦ Diversificarea activităților în mediul rural, prin prestări servicii în agricultură

Titlul proiectului: *Crearea și diversificarea serviciilor pentru populația rurală din zona localității Daia, județul Giurgiu, prin dotarea cu utilaje și echipamente agricole a microîntreprinderii S.C. Agro Ramian S.R.L.*

Investiție realizată prin Axa 3 a Programului Național de Dezvoltare Rurală, Măsura 312 – „Sprijin pentru crearea și dezvoltarea de microîntreprinderi”

Beneficiar: S.C. Agro Ramian S.R.L.

Localizarea proiectului: comuna Daia, județul Giurgiu

Regiunea de dezvoltare Sud Muntenia

Perioada de implementare: iulie 2010 – decembrie 2012

Buget total (include TVA): 1 527 627 lei

Valoare totală eligibilă: 1 226 484 lei

Finanțare nerambursabilă: 858 538 lei

Cofinanțare (contribuția beneficiarului): 669 089 lei

Tema abordată: dezvoltarea și diversificarea serviciilor neagricole din mediul rural

Firma Agro Ramian a fost înființată în 2009, cu scopul de a presta servicii de mecanizare agricolă în comuna Daia și în zonele învecinate. Afacerea aparține unei familii care se ocupă de cultivarea cerealelor încă din 1996.

Fiul familiei, absolvent al Institutului Agronomic din București, a dorit diversificarea activităților, prin prestarea unor servicii către populație.

Firma Agro Ramian a solicitat finanțare pentru achiziționarea unor utilaje pe care să le folosească prestând servicii agricole către localnicii din Daia. Astfel, cu fondurile primite, a cumpărat o combină, un adaptor de recoltat rapița, un plug, un tractor, o grapă cu discuri și un încărcător frontal.

„Proiectul a fost dezvoltat în ideea dotării cu utilaje moderne și performante, astfel acoperind un gol pe piața serviciilor din zonă. Acest lucru a dus la o scădere a prețurilor practicate de către prestatori cu circa 25% și la creșterea calității lucrărilor agricole prestate”, a declarat Angel Florian Pavel, administratorul firmei.

Dacă înainte de implementare veniturile familiei proveneau exclusiv din producția vegetală și din subvenții, după derularea proiectului acestea au crescut cu circa 35%, datorită încasărilor realizate din prestarea de servicii. Totodată, au fost create opt locuri de muncă.

Potrivit administratorului firmei, resursele umane au reprezentat o problemă la început, deoarece nu mai există școli specializate pentru mecanizatori, iar o parte din personalul angajat a fost specializat prin Oficiul Județean de Consultanță Agricolă.

„Proiectele cu fonduri europene sunt benefice câtă vreme sunt implementate pentru activități ce aduc o valoare adăugată spațiului rural iar fondurile sunt utilizate pentru afaceri viabile. În viitor, dorim să ne diversificăm activitatea și să continuăm investițiile în tehnică modernă.”

Utilajele achiziționate au fost folosite și la lucrări de dezzăpezire în comunitate.

◆ Pensiunea „Popasul din deal”, Ocna Șugatag, Maramureș: Piscină cu apă sărată și teren de sport, pentru diversificarea ofertei turistice

Titlul proiectului: *Extinderea pensiunii „Popasul din deal”, prin amenajarea spațiului de agrement și infrastructură*

Invenție realizată prin Axa 3 a Programului Național de Dezvoltare Rurală, Măsura 313 – „Încurajarea activităților turistice”

Beneficiar: S.C. Pensiunea „Popasul din deal” S.R.L..

Localizarea proiectului: Ocna Șugatag, județul Maramureș

Regiunea de dezvoltare Nord-Vest

Perioada de implementare: mai 2009 – iulie 2011

Buget total (include TVA): 1 381 920 lei

Valoarea totală eligibilă: 1 163 206 lei

Contribuție europeană nerambursabilă: 465 282 lei

Contribuție națională nerambursabilă: 116 321 lei

Cofinanțare (contribuția beneficiarului): 800 317 lei

Teme abordate: dezvoltarea / diversificarea serviciilor turistice și valorificarea potențialului turistic; îmbunătățirea calității vieții în zonele rurale

Localitatea Ocna Șugatag, din Maramureș, este cunoscută pentru lacurile sale cu apă sărată, cu proprietăți terapeutice. Zona a fost un important centru de extragere a sării, dar odată cu încetarea exploatarei, apele s-au infiltrat și au provocat prăbușirea tavanului minei, fapt care a dus la apariția lacurilor cu apă sărată. Profilul economic dominant al comunei este turistic, un sfert dintre operatorii economici din localitate fiind furnizori de servicii turistice.

Pensiunea turistică „Popasul din deal” a fost înființată în anul 2004 de Vasile Pop. Acesta a avut în permanență ca prioritate adaptarea serviciilor oferite la cerințele pieței, în conformitate cu standardele în vigoare, prin promovarea și valorificarea resurselor locale.

Având în vedere potențialul turistic al zonei precum și numărul mare de unități

de cazare din zonă, realizarea proiectului a fost absolut necesară pentru a rămâne competitivi pe piața locală de profil turistic prin amenajarea spațiului de agrement și a infrastructurii precum și pentru diversificarea serviciilor oferite și îmbunătățirea celor existente. Plusvaloarea obținută prin acest proiect constă în asigurarea unor spații de agrement care să atragă un flux de

turiști pe toată perioada anului. Astfel, au construit o terasă acoperită pentru relaxare și servirea mesei, două piscine acoperite, una cu apă dulce și una cu apă sărată, au amenajat un teren de sport cu gazon artificial și instalație de nocturnă, unde turiștii pot juca tenis și fotbal, au lărgit parcare pensiunii și au executat lucrări de înfrumusețare a spațiului verde. Totodată, prin investițiile făcute, au fost instalate trei sisteme de încălzire cu panouri solare, cu câte 10 colectoare, iar pentru ca încăperile să fie mai atrăgătoare și să pună în valoare specificul locului au fost achiziționate covoare tradiționale maramureșene.

Pensiunea „Popasul din deal” oferă 30 de locuri de cazare în camere dotate cu aer condiționat, cablu TV, internet, 10 locuri de parcare, bar, salon pentru servirea mesei cu 60 de locuri, sală de ședințe, bucătărie tradițională și internațională, excursii la cerere cu microbus, transport

și catering la pârtiile de schi din localitatea Cavnic, tratament balnear, fitoterapie, reflexoterapie, masaj terapeutic și presopunctură.

Prin accesarea fondurilor nerambursabile, proprietarii pensiunii au dorit să îmbunătățească și să diversifice oferta turistică, dar să și reducă o parte din costurile de operare, instalând panouri solare.

Totodată au fost create patru noi locuri de muncă iar atractivitatea pensiunii a sporit, ceea ce a dus la creșterea cifrei de afaceri și, implicit, la creșterea veniturilor la bugetul local.

În urma implementării proiectului, Agenția Națională pentru Turism a clasificat Pensiunea „Popasul din deal” la trei margarete.

◆ Utilaje moderne pentru lucrări de infrastructură

Titlul proiectului: Achiziții utilaje pentru pregătirea terenului

Investiție realizată prin Axa 3 a Programului Național de Dezvoltare Rurală, Măsura 312 – „Sprijin pentru crearea și dezvoltarea de microîntreprinderi”

Beneficiar: S.C. Alfa Cons S.R.L.

Localizarea proiectului: comuna Miroslava, județul Iași

Regiunea de dezvoltare: Nord-Est

Perioada de implementare: mai 2009 – noiembrie 2009

Buget total (include T.V.A.): 310 477 euro

Contribuție europeană nerambursabilă: 158 318 euro

Contribuție națională nerambursabilă: 39 579 euro

Cofinanțare (contribuția beneficiarului): 112 580 euro

Teme abordate: dezvoltarea și diversificarea serviciilor non-agricole din mediul rural, calitatea de viață în zonele rurale și diversificarea economiei rurale

Societatea comercială Alfa Cons S.R.L. are ca obiect de activitate realizarea de lucrări de construcții, în special de infrastructură (săpături de fundații, nivelări, amenajare teren) pentru drumuri, rețele de canalizare, gaz, apă și alte obiective industriale sau agricole.

Prin proiectul câștigat în sesiunea noiembrie-decembrie 2008 în cadrul Măsurii 312 – „Sprijin pentru crearea și dezvoltarea de microîntreprinderi”, societatea și-a propus modernizarea activității. Au fost achiziționate echipamente tehnologice și utilaje performante astfel încât firma să poată presta servicii la standarde europene.

Pentru a spori productivitatea și calitatea lucrărilor de construcții, au fost achiziționate un buldoexcavator și un excavator pe pneuri, care au permis diversificarea activităților derulate de firmă și crearea a opt noi locuri de

muncă: două persoane pentru cele două utilaje achiziționate și șase muncitori necalificați.

În urma proiectului, lucrările executate de firmă au putut fi realizate în timp util și la un nivel calitativ mai înalt.

❖ BUNE PRACTICI LEADER DIN ALTE STATE EUROPENE

❖ Spania

Cooperativa artizanilor

Titlul proiectului: *Cooperativa de Servicii Artizanale și de Formare*
Investiție realizată prin Axa LEADER

Beneficiar: Estudio Gloria, SDAD. COOP.

Localizarea proiectului: Ejea de Los Caballeros (ZARAGOZA, Spania)

Perioada de implementare: noiembrie 2002 - august 2005

Buget total (include TVA): 35 708,01 euro

Contribuție europeană nerambursabilă: 5 322,99 euro

Contribuție națională nerambursabilă: 5 323,00 euro

Cofinanțare (contribuția beneficiarului): 25 062,02 euro

Tema abordată: îmbunătățirea calității vieții în mediul rural și creșterea valorii adăugate a produselor locale

Promotoarea acestei inițiative este Societatea - Cooperativă Estudio Gloria, în cadrul căreia lucrează trei femei, mama și cele două fiice, toate având pregătire și experiență ca profesoare-susținătoare de cursuri de ceramică, sticlă artistică, sticlă fuzionată, restaurare de mobilier și elemente etnologice, emailuri etc.

Tot în cadrul firmei lucrează și tatăl, desenator proiectant, având 26 de ani de experiență în elaborarea de piese pentru utilaje și cuptoare speciale pentru

ceramică, porțelan, sticlă fuzionată etc. Fondurile obținute prin acest proiect au fost destinate adaptării magazinului de meșteșuguri la necesitățile de formare a cooperativei.

Spațiul de 380 mp este împărțit în mai multe zone: magazinul, o zonă de expunere a produselor finite, o

altă încăpere dotată cu mese de lucru și etajere și încă una în care au fost instalate 15 computere, folosite pentru unul dintre modulele cursului de grafică. Pentru fabricarea obiectelor din sticlă și a vaselor de porțelan au fost achiziționate aparate specifice, cum ar fi cuptoare de fuziune, o mașină de tăiat sticla etc.

Școala, singura din regiunea Aragon, a fost recunoscută de Prefectura Generală din zonă, iar cursurile sunt oferite de INAEM (Institutul Național de Arte Scenice și Muzică), în cadrul programului de formare pentru șomeri, mai multor primării și agenții de dezvoltare locală din regiune.

În afară de reconversie profesională, această cooperativă produce și propriile obiecte de decor, folosind materiale cum ar fi sticla, cristalul, ceramica de tip porțelan și vasele de porțelan pe care se imprimă un desen propriu, realizat manual și care se comercializează sub marca înregistrată cu numele de Grisalla. Aceste piese unice sunt realizate la cerere.

Cursurile de formare se adresează femeilor din zonele rurale și din Zaragoza, cu o vârstă cuprinsă între 16 și 60 de ani, celor șomere sau casnice care doresc să învețe meseria, fie ca hobby, fie pentru a-și deschide propriile firme sau școli.

Obiectele de decor și vasele sunt destinate particularilor, firmelor și magazinelor de decorațiuni de înaltă calitate, atât din regiune, cât și din alte zone ale țării.

Prin crearea acestui centru de formare artizanală, regiunea este dotată cu un instrument care le oferă cursanților

posibilitatea de a-și înființa propriile firme sau de a fi angajați de alte ateliere de ceramică și decorațiuni. Ca dovadă, Estudio Gloria le-a angajat pe unele dintre aceste femei, care acum predau ele însele cursuri în cadrul cooperativei.

◆ Belgia

Localnicii învață să fie ghizi turistici pentru a-și promova regiunea

Titlul proiectului: *Instruire pentru ghizii locali*

Investiție realizată prin Inițiativa Europeană Leader +

Beneficiar: Grupul de Acțiune Locală Pays D'Anlier, de la Sûre et de L'Attert

Localizarea proiectului: Belgia

Regiunea de dezvoltare: Valonia

Perioada de implementare: ianuarie 2004-decembrie 2007

Buget total: 55 000 euro

Contribuție FEOGA (Fondul European de Orientare și Garantare Agricolă): 24 750 euro

Contribuție națională nerambursabilă: 24 750 euro

Cofinanțare (contribuția beneficiarului): 5 500

Tema abordată: utilizarea resurselor naturale și culturale, creșterea calității serviciilor turistice

Valonia este o regiune din partea meridională a Belgiei, care reunește un bogat patrimoniu cultural și natural, produse locale autentice și localnici primitivi, într-un spațiu intens vizitat de turiști din toate colțurile lumii.

Un studiu realizat de Observatorul de Turism din Luxemburg în anii 2000-2001 a concluzionat că aproximativ 80% dintre turiști au ca activitate preferată în timpul vacanței, mersul pe jos în natură și că există o pronunțată tendință crescătoare a acestei preferințe printre turiști.

Afluența de vizitatori în regiune și mai ales în orașul Bastogne și nevoia de a dispune de mai mulți ghizi turistici bine pregătiți au făcut ca birourile locale de turism și Casa de Turism a orașului

Bastogne să solicite sprijinul GAL-ului Pays D´Anlier, de la Sûre et de L´Attert.

După consultarea agenților locali din teritoriu, GAL-ul a decis să organizeze

cursuri de formare a localnicilor pentru a acoperi necesarul de ghizi turistici. Cine ar fi putut prezenta mai bine regiunea decât oamenii locului?

În același timp, proiectul a sprijinit îndeplinirea obiectivelor strategiei Grupului de Acțiune Locală: creșterea calității serviciilor turistice și astfel a atractivității turistice a regiunii, formarea unei rețele de ghizi locali pentru excursii și vizite ghidate, crearea unor noi oportunități de ocupare a forței de muncă și îmbunătățirea standardului de calitate a vieții, acces la instruire specifică adresată tinerilor și femeilor; protejarea biodiversității printr-o mai bună educație pentru protejarea naturii; promovarea caracteristicilor ecologice ale zonei și îmbunătățirea calității și ofertei de servicii locale pentru a descoperi patrimoniul istoric, cultural, arhitectural și natural al regiunii.

Sesiunile de formare au fost distribuite pe durata întregului proiect, între 2004 și 2007, și au inclus o importantă parte practică pe teren, în locuri diferite pentru a permite cursanților să descopere toate fațetele moștenirii locale: natura, mediul înconjurător, istoria, arhitectura și cultura.

La finalizarea cursului, participanții au primit un certificat de participare, care le-a permis să înceapă să lucreze ca ghizi locali, iar după doi ani de activitate au putut solicita recunoașterea oficială ca „ghizi locali” din partea Departamentului Regional de Turism.

Instructorii au fost sprijiniți de experți locali și de organizații turistice locale cum ar fi birourile de turism, cele două

parcuri naturale regionale, precum și Centrul Regional de Informare privind Mediul Înconjurător. Contribuția experților locali și a localnicilor a constat în special în organizarea vizitelor pe teren, informarea cu privire la organizațiile și activitățile turistice disponibile, precum și în legătură cu diverse aspecte ale patrimoniului local: istoria artei, istoria locală, arhitectura, gastronomia, folclorul, legendele, ecologia, normele privind protecția mediului, managementul ariilor protejate, geologia, flora și fauna locale.

Ghizii astfel formați au fost solicitați ulterior în mod regulat pentru vizite în natură, vizite culturale la muzee sau expoziții, serviciile lor fiind continuu monitorizate de către GAL.

Rezultatele sunt pozitive, majoritatea vizitatorilor exprimându-și satisfacția pentru serviciile și informațiile primite, precum și mulțumirea față de relația cu ghizii.

Activitățile generate de proiect asigură venituri complementare pentru persoanele implicate, satisfac cererea de servicii de turism și valorifică mai bine patrimoniul local.

Acest proiect arată rolul pe care îl au grupurile de acțiune locală în soluționarea nevoilor de dezvoltare locale prin inițierea unor proiecte de care beneficiază membrii comunității și care ajută la menținerea unui standard ridicat de viață.

◆ Grecia

Antreprenoriat în domeniul procesării mierii la un spital de boli psihice

Titlul proiectului: *Procesarea mierii și unitate de standardizare*

Investiție realizată prin Inițiativa Europeană LEADER +

Beneficiar: Dodecanese Development S.A. (ANDO S.A.)

Localizarea proiectului: Grecia

Regiunea de dezvoltare: Insula Leros

Perioada de implementare: mai 2004 – decembrie 2004

Buget total: 45 730 euro

Contribuție FEOGA (*Fondul European de Orientare și Garantare Agricolă*): 22 850 euro

Contribuție națională nerambursabilă: 6 885 euro

Cofinanțare (contribuția beneficiarului): 15 995 euro

Tema abordată: valoarea adăugată a produselor locale, utilizarea mai bună a resurselor naturale și culturale

KOISPE Dodecanese este o cooperativă socială în domeniul sănătății mentale, activă în Insulele Dodecanese. Cooperativa a fost înființată în anul 2002 de către terapeuți în medicina muncii care tratau pacienții cu probleme psihice de la spitalul din Insula Leros.

Istoria Insulei Leros în secolul XX este o istorie de ocupație, mai întâi de către italieni și apoi, după Al Doilea Război Mondial, de către britanici.

Ambele părți au fost atrase și motivate de poziția adăpostită și retrasă a portului și s-au folosit de această situație pentru a-și stabili baze navale. Aceste baze au asigurat locuri de muncă pentru locuitorii insulei și au dus la dezvoltarea economiei locale.

Când insula a revenit Greciei în 1948, pentru a umple golul lăsat de desființarea bazelor, guvernul grec a înființat un mare spital de boli mentale care a preluat din fluxurile spitalelor similare supraaglomerate din întreaga țară.

Înființarea cooperativei sociale a reprezentat o formă inovatoare de incluziune socială a persoanelor cu dizabilități psiho-sociale, cu scop atât

terapeutic, cât și de ocupare a forței de muncă.

Membrii pot fi persoane cu handicap psiho-social, angajați din sector și alte persoane fizice sau organizații. Un echilibru trebuia să fie stabilit între strategia antreprenorială și obiectivele sociale, pentru a asigura dezvoltarea și viabilitatea noii afaceri.

KOISPE și-a început activitățile terapeutice cu ateliere de agricultură și patiserie și le-a extins când numărul membrilor a depășit 450 iar cel al angajaților a ajuns la 40.

În căutarea unor noi activități productive, KOISPE a intrat în contact cu producătorii de miere din Insula Leros recunoscuți pentru calitatea mierii de cimbri. Aceștia nu erau însă organizați pentru a produce în comun mierea și pentru a o distribui eficient.

În colaborare cu producătorii de miere cooperativa socială a înființat o unitate de procesare: producătorii furnizează cooperativei mierea la un preț avantajos, iar KOISPE o procesează în conformitate cu standardele europene de igienă și o distribuie pe piață.

GAL-ul Ando, colaborator mai vechi al cooperativei KOISPE, a venit în sprijinul acesteia cu asistență tehnică, deoarece proiectul se încadra perfect în strategia sa de dezvoltare locală.

Fondatorii cooperativei nu au fost oameni de afaceri și au avut nevoie de instruire în gestionarea unei afaceri și au învățat cum să coordoneze activitățile cooperativei și cererile de tratament.

Explorarea piețelor din afara insulei Leros a fost dificilă, pe de o parte din

cauza izolării geografice, iar în al doilea rând din cauza lipsei de cunoștințe în marketing.

Una dintre lecțiile învățate a fost importanța găsirii unui sprijin de specialitate atunci când este abordat un domeniu necunoscut, cum ar fi ajutorul de specialitate oferit de GAL-ul Ando în ceea ce privește standardele de calitate și asigurarea unui expert de marketing care să instruiască personalul.

♦ Italia

Restaurantele din Sardinia servesc produse locale

Titlul proiectului: *Valorificarea produselor specifice în restaurantele locale*

Investiție realizată prin Inițiativa Europeană Leader +

Beneficiar: GAL Mare e Monti

Localizarea proiectului: Italia

Regiunea de dezvoltare: Sardinia

Perioada de implementare: martie 2004-decembrie 2006

Buget total: 255 306 euro

Contribuție FEOGA (Fondul European de Orientare și Garantare Agricolă): 156 310 euro

Contribuție națională nerambursabilă: 98 996 euro

Cofinanțare (contribuția beneficiarului): 0

Tema abordată: valoarea adăugată a produselor locale

Sardinia este o insulă italiană din Marea Mediterană, situată între Italia, Franța și Tunisia, la sud de Corsica.

Insula este cunoscută pentru faimoasele sale vinuri și gastronomia locală, care îmbină peștele și fructele de mare cu

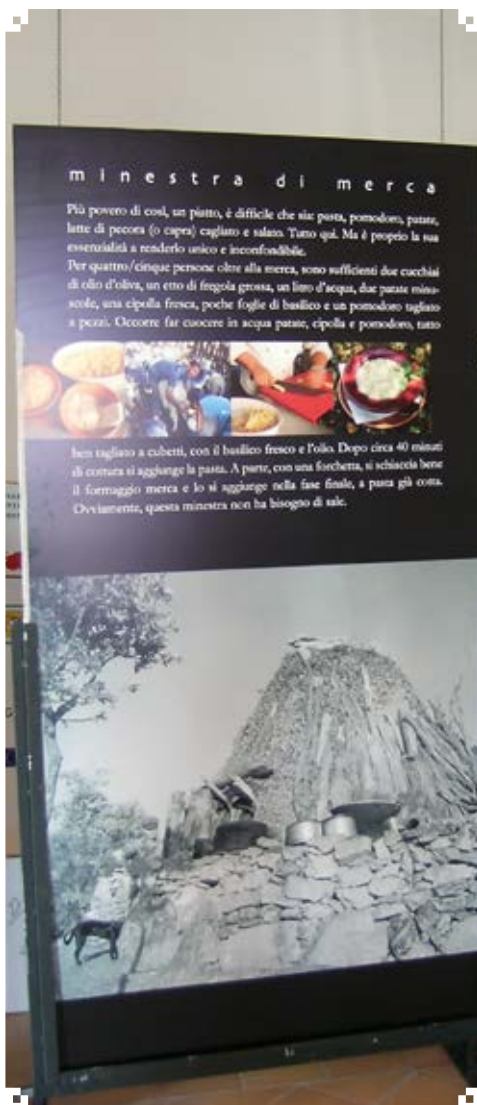
brânzeturi și paste făinoase proaspete, condimentate cu șofran.

Importanța piață turistică și calitatea gastronomiei locale au determinat GAL-ul Mare e Monti să realizeze un studiu de piață pentru a determina posibilitatea de a stabili relații de colaborare între restaurantele locale și producătorii

din zonă. Au fost analizate meniurile cantinelor școlare, procedurile de achiziție a produselor alimentare, precum și procesul de preparare a acestora.

Studiul finalizat în noiembrie 2004 a arătat o ofertă a producătorilor locali puțin diversificată și un mare potențial

de introducere a unor produse locale ecologice cu o valoare nutrițională ridicată pe piața serviciilor turistice.

Ca urmare a acestui studiu au fost identificate două tipuri de activități: stabilirea unui circuit local „producător local-restaurant” și definirea unui sistem de comunicare pentru o educație nutrițională care să includă produsele locale.

Astfel, GAL-ul și-a propus să extindă piața produselor locale, să îmbunătățească calitatea restaurantelor locale și să promoveze educația nutrițională.

Rezultatele proiectului au inclus semnarea de acorduri în sprijinul circuitului „producător local -restaurant”, seminarii de informare pentru agenții locali și familii, o formă inovatoare de educație pentru copii prin intermediul unei piese de teatru pentru preșcolari cu tema „Viața produselor locale”, materiale de informare pentru cadre didactice, părinți și elevi mai mari, caiete cu desene despre produsele locale, vizite școlare la companiile locale și un acord cu societatea locală de asigurări de sănătate privitor la elaborarea de materiale de informare despre o dietă sănătoasă și produsele locale.

Introducerea produselor ecologice locale a sporit deja conștientizarea în rândul administrațiilor locale, care în 2003 au introdus noi criterii și priorități în regulile de achiziție a alimentelor pentru cantinele școlare. Un rol important în schimbarea eficiență a comportamentului și atitudinilor producătorilor locali l-a avut politica de informare orientată către diferitele grupuri locale: administrație, familii, elevi, profesori.

Strategia GAL se concentrează pe o abordare pe termen lung, mai degrabă decât pe o „simplă” restructurare a producției agricole locale. S-a adoptat această abordare pe termen lung prin luarea de măsuri atât în ceea ce privește oferta (consolidarea culturii organizaționale locale), cât și în ceea ce privește cererea (acțiuni privind modelele de alimentație).

FIȘA DE IDENTIFICARE A UNUI PROIECT DE BUNE PRACTICI

SECȚIUNEA GENERALĂ

Această secțiune se va completa pentru orice tip de proiect, indiferent de axa în care se încadrează sau de organizația care îl inițiază

Descrierea propunerii de bună practică

Titlul proiectului	
Locația proiectului (țară/regiune/județ/comună)	<ul style="list-style-type: none">• Țară:• Regiune:• Județ:• Comună:
Descrierea teritoriului <i>* se completează doar pentru GAL-uri, corelându-se cu datele din Baza de date a GAL-urilor. ** se completează pentru proiectele propuse de organizații individuale (IMM, Grup de producători, etc.)</i>	<ul style="list-style-type: none">• Populație (locuitori)* /Nr de membri ai organizației (angajați)**:• Suprafața (în km2)*: Densitate (locuitori/km2)*:• Numărul municipalităților/primăriilor*:• Descrierea caracteristicilor geografice /resurselor naturale și culturale ale zonei în care se implementează proiectul (pt toate propunerile - 50-100 cuvinte):• Descrierea caracteristicilor socio-economice ale zonei (pt toate propunerile- 100-150 de cuvinte)
Tematica abordată	<ul style="list-style-type: none">• Servicii de asistență socială pentru populația rurală• Promovarea educației și formării profesionale în mediul rural• Dezvoltarea/restructurarea infrastructurii rurale• Valorificarea potențialului agricol și/sau creșterea productivității fermelor agricole• Valorificarea pădurilor și exploatarea forestieră• Prelucrarea/procesarea și marketingul produselor agroalimentare• Încurajarea inovației• Dezvoltarea/diversificarea serviciilor turistice și valorificarea potențialului turistic• Dezvoltarea și diversificarea serviciilor non-agricole din mediul rural (altele decât cele turistice/recreative)• Funcționarea organizațiilor (GAL-uri sau altele), achiziția de capacități și promovarea teritorială• Conservarea ecosistemului și biodiversității mediului• Cooperare și schimb de experiență pentru dezvoltarea comunităților rurale• Altele
Convergența cu axele FEADR	<ul style="list-style-type: none">• Creșterea competitivității în sectorul agricol și forestier.• Îmbunătățirea mediului înconjurător și a spațiului rural.• Calitatea vieții în zonele rurale și diversificarea economiei rurale.• Abordarea LEADER.
Date specifice ale practicii care își prezintă candidatura	Proiectul presupune una din următoarele activități: Cooperare interteritorială DA NU <i>Dacă se bifează DA, se va face o scurtă descriere:(50-100 cuvinte).</i> Cooperare transnațională DA NU <i>Dacă se bifează DA, se va face o scurtă descriere: (50-100 cuvinte).</i>

Inițiatorii proiectului	BENEFICIARUL DIRECT AL PROIECTULUI / ACTIUNII Date de contact: adresa, telefon, web, e-mail, persoana de contact						
Parteneri/Colaboratori pentru realizarea activităților	Se completează dacă proiectul implică parteneri/colaboratori pentru realizarea proiectului, în special pentru proiectele de cooperare și se specifică ce activități au realizat aceștia. (80-100 cuvinte).						
Istoricul organizației și contextul dezvoltării/implementării proiectului (diagnosticul/punctul de plecare)	Când s-a înființat organizația? De ce au ales acest domeniu de activitate? Ce experiență/pregătire au în domeniu? De unde a pornit ideea proiectului? La ce necesități răspunde/CE PROBLEME SOLUȚIONEAZĂ BUNA PRACTICĂ? De ce și unde au fost necesare proiectul/activitățile/metodele respectiv/e? (150-200 cuvinte)						
Obiective propuse (general, specific, operațional/tehnic)	Se vor descrie obiectivele generale, specifice și operaționale propuse (50-100 cuvinte)						
Activități principale și fazele dezvoltării/ implementării proiectului	Se vor descrie activitățile principale ale proiectului astfel încât să se poată asigura informațiile necesare pentru a acorda punctajul proiectului în funcție de încadrarea lui în una sau în mai multe dintre măsurile axelor PNDR (dacă proiectul presupune activități integrate – convergente cu mai multe măsuri PNDR, se va puncta în fiecare măsură în parte. (100 – 150 cuvinte)						
Resurse umane implicate în implementarea proiectului și alți actori cheie implicați în implementarea proiectului	Se vor prezenta pe scurt resursele umane implicate în implementarea proiectului, cu o scurtă prezentare a experienței și calificărilor acestora, completându-se următoarele informații Funcția/rolul în implementare Specializarea persoanei Gradul de cunoaștere a a politicilor/programelor/problemelor dezvoltării rurale sau domeniului în care se poate aplica modelul de bună practică: Ridicat Mediu Scăzut Se va prezenta pe scurt ce alți actori cheie au intervenit în implementarea proiectului și cum. *30-100 cuvinte						
Alte resurse și competențe necesare	Se vor enumera alte resurse principale necesare implementării modelului propus (baza de producție, anumite competențe la nivelul personalului implicat sau al comunității antrenate în dezvoltarea proiectului) (30-100 cuvinte)						
Dificultăți întâmpinate	Se vor prezenta pe scurt dificultățile întâmpinate în implementarea acțiunii/proiectului/metodei (30-50 cuvinte)						
Rezultate/beneficii obținute	Gradul de îndeplinire a obiectivelor va fi consemnat în următorul tabel: <table border="1"><thead><tr><th>Obiectivul urmărit</th><th>Acțiunea /activitatea</th><th>% aproximat al îndeplinirii obiectivului propus</th></tr></thead><tbody><tr><td>Exemplu: Modernizare fermă prin înnoirea bazei de producție</td><td>Achiziție utilaje</td><td>100%</td></tr></tbody></table> Rezultatele directe ale proiectului: (ex. S-au achiziționat 3 tractoare și s-a construit un siloz). Rezultatele indirecte ale proiectului/acțiunii: max 50 cuvinte Ex: locuri noi de muncă, creșterea pieței de desfacere, valorificarea patrimoniului/resurselor locale, dobândirea de competențe, transfer de know-how etc.	Obiectivul urmărit	Acțiunea /activitatea	% aproximat al îndeplinirii obiectivului propus	Exemplu: Modernizare fermă prin înnoirea bazei de producție	Achiziție utilaje	100%
Obiectivul urmărit	Acțiunea /activitatea	% aproximat al îndeplinirii obiectivului propus					
Exemplu: Modernizare fermă prin înnoirea bazei de producție	Achiziție utilaje	100%					
Durata de realizare a proiectului	De la data de..... la data de						

Stadiul de implementare	În derulare și cu rezultate parțiale	Finalizat
Grupul țintă/beneficiari direcți și indirecti	Se vor preciza persoanele/ tipul organizației/comunitățile ce beneficiază în urma implementării proiectului sau cărora li se adresează proiectul/activitățile (IMM, fermieri individuali, pensionari, persoane defavorizate, femei etc.) și eventualele caracteristici ale populației beneficiare.	
Elementul inovator al proiectului	Se va specifica dacă prin proiect se propun activități ce creează noi locuri de muncă sau valorifică resursele locale sau propun o nouă abordare a resurselor teritoriului, o mai bună adaptare a serviciilor sau proceselor productive, introducerea unor noi standarde; reconstituie o identitate teritorială; instaurează noi forme de organizare financiară și de gestionare a politicilor publice etc. (max 50 cuvinte)	
Locuri de muncă create	Se va specifica dacă se creează noi locuri de muncă și câte	
Responsabilitate socială corporatistă	Proiectul presupune activități de responsabilitate socială (în timpul implementării sau după) NU DA Dacă da, se face o scurtă descriere: (max 50 cuvinte)	Pentru proiectele care presupun acest tip de activități se vor acorda 3 puncte.
Reproductibilitatea bunelor practici (Reproductibilitatea unui model urmărește creșterea la scală a impactului pozitiv - scaling-up).	Intr-un context similar (având ca bază aceleași resurse/baze de producție) și condițiile reproducerii, extinderii și/sau adaptării tehnicilor, ideilor, abordărilor/conceptelor, se pot reproduce/multiplica rezultatele pozitive ale proiectului? NU DA	Se vor acorda 0 puncte dacă s-a bifat cu NU, caz în care nu se identifică un model de bună practică. Se vor acorda 3 puncte dacă s-a bifat cu DA, caz în care se poate considera un model de bună practică și se continuă completarea fișei.
Transferabilitatea proiectului (Transferabilitatea unui model presupune repetarea experienței în cadrul unor zone sau țări diferite de cele în care a fost experimentat inițial)	Proiectul prezintă particularități de adaptare specifice unei țări/regiuni geografice europene/unei structuri comunitare specifice /unei probleme specifice țării. NU DA Dacă s-a bifat cu DA la punctul anterior, prezentați pe scurt această particularitate *max 50 cuvinte: Dacă s-a bifat cu NU la punctul anterior descrieți pe scurt condițiile minime pe care trebuie să le îndeplinească o altă organizație pentru a putea „absorbi” buna practică identificată. *50-100 cuvinte	Dacă s-a bifat cu DA se va analiza particularitatea descrisă în vederea identificării consecinței acestei particularități în transferul bunei practici. Se va acorda 1 punct dacă este un proiect ce poate fi transferat doar în condițiile respectării particularităților geografice/de relief în care se implementează proiectul. Se vor acorda 2 puncte dacă poate fi transferat doar în condițiile identificării unor resurse similare în regiunea/comunitățile în care se implementează proiectul. Se vor acorda 3 puncte dacă s-a bifat cu NU.
Eficiența bunelor practici (impactul socio-economic), metoda de evaluare a impactului proiectului	Se va descrie sumar sistemul de evaluare a eficienței modelului propus și impactul socio-economic al proiectului (50-100 de cuvinte)	

<p>Sustenabilitatea/durabilitatea proiectului</p>	<p>Proiectele ce presupun o investiție se pot autofinanța cel puțin 5 ani după finalizare și pot asigura menținerea impactului pozitiv propus prin obiectivele sale? NU DA Dacă s-a bifat cu DA se va face o scurtă descriere a elementelor ce conferă sustenabilitate proiectului (dpdv socio-economic, protecția mediului): 50-100 cuvinte</p>	<p>Proiectele negeneratoare de profit își acoperă cheltuielile de mentenanță timp de 5 ani după finalizare și pot asigura menținerea impactului pozitiv propus prin obiectivele sale? NU DA Dacă s-a bifat cu DA se va face o scurtă descriere a elementelor ce conferă sustenabilitate proiectului (dpdv socio-economic, mediu): 50-100 cuvinte</p>	<p>Se vor acorda 0 puncte dacă s-a bifat cu NU, caz în care nu se identifică un model de bună practică. Se vor acorda 3 puncte dacă s-a bifat cu DA, caz în care se poate considera un model de bună practică și se continuă completarea fișei. Măsurile de agromediu (axa 2) vor primi trei puncte fiind considerate prin natura acțiunilor lor bune practici</p>						
<p>Relevanța bunelor practici</p>	<p>Proiectul propus a avut impact pozitiv la nivelul: Organizației sociale/economice Cadrului instituțional implicat în implementarea proiectului Cadrului juridic/normativ.....</p> <p>Obiectivele proiectului/acțiunii și/sau activitatea sunt în concordanță cu necesitățile domeniului/sectorului așa cum sunt acestea evidențiate în cadrul axelor PNDR, sau răspund necesităților comunității/organizației în care se implementează? NU DA Dacă se bifează cu DA, se va face o scurtă descriere:(*100-150 cuvinte)</p> <p>Se vor acorda 0 puncte dacă s-a bifat cu NU, caz în care nu se identifică un model de bună practică. Se vor acorda 3 puncte dacă s-a bifat cu DA, caz în care se poate considera un model de bună practică și se continuă completarea fișei.</p>								
<p>Responsabilitate și etică la nivelul bunelor practici</p>	<p>Proiectul implică responsabilitate și etică profesională și/sau respectarea cadrului deontologic al activității abordate, evitându-se conflictele de interese și asigurând respectarea principiilor liberei concurențe, transparenței, imparțialității, nediscriminării și egalității de șanse? NU DA Dacă se bifează cu DA, se va face o scurtă descriere: (*50-100 cuvinte)</p> <p>Se vor acorda 0 puncte dacă s-a bifat cu NU, caz în care nu se identifică un model de bună practică. Se vor acorda 3 puncte dacă s-a bifat cu DA, caz în care se poate considera un model de bună practică și se continuă completarea fișei.</p>								
<p>Factori ce au contribuit la succesul proiectului</p> <p>Bugetul total al proiectului EURO (inclusiv TVA) - Conversia în euro se va face conform bugetului proiectului </p>	<p>Se vor descrie factorii ce pot fi considerați importanți pentru succesul proiectului. *50-100 cuvinte</p> <table border="0" data-bbox="608 1397 1077 1458"> <tr> <td>Contribuție europeană</td> <td>Contribuție națională</td> <td>Contribuție proprie</td> </tr> <tr> <td>.....</td> <td>.....</td> <td>.....</td> </tr> </table>			Contribuție europeană	Contribuție națională	Contribuție proprie
Contribuție europeană	Contribuție națională	Contribuție proprie							
.....							
<p>Concluzii</p>	<p>Se va preciza de ce se consideră acest proiect un model de bună practică *pentru fundamentare se vor urmări principalele caracteristici generale ale bunelor practici (să fie creativă propunând o abordare inovatoare, să fie eficientă în termeni de cost/beneficiu, să fie reproductibilă din punct de vedere al mijloacelor, resurselor implicate și al rezultatelor obținute, să fie transferabilă și la nivelul altor organizații, structuri, grupuri de populație, să fie sustenabilă din punct de vedere al protecției mediului precum și din punct de vedere economic și social, să fie relevantă în raport cu mijloacele, resursele folosite și obiectivele propuse, să impună o abordare responsabilă și etică în implementarea sa).</p>								

❖ FAZELE TRANSFERULUI BUNELOR PRACTICI

Principalul scop al identificării și diseminării modelelor de bune practici este acela de a găsi entități, organizații, sisteme economico-sociale interesate să le preia și să le aplice în vederea multiplicării rezultatelor pozitive la o scară cât mai extinsă.

În această acțiune cel mai important proces este cel al transferului unei bune practici, respectiv elaborarea unui plan de transfer și implementarea acestuia.

În procesul de transfer trebuie să se aibă în vedere trei aspecte principale:

1. Analiza modelului propus - pentru a se analiza în ce măsură îndeplinește caracteristicile unei bune practici și poate fi luat în considerare ca atare.

2. Datele despre entitatea promotoare: care sunt agenții-cheie implicați, contextul evoluției modelului propus și istoricul organizației.

3. Contextul destinației – ce abilități și competențe se regăsesc și ce trebuie să se identifice la nivelul organizației care dorește să preia modelul de bună practică.

Plecând de la aceste trei aspecte, trebuie elaborat un Plan de Transfer către organizația interesată să preia modelul și să îl adapteze contextului său în vederea multiplicării rezultatelor pozitive dorite.

Structurarea planului de transfer de bune practici va parcurge următoarele etape:

1. Identificarea și descrierea bunei practici – această etapă presupune o documentare atentă a proiectului propus, astfel încât să putem arăta în ce măsură se regăsesc cele șapte caracteristici de bază pe care trebuie să le îndeplinească pentru a fi considerat un model de bună practică (să fie creativ, propunând o abordare inovatoare; să fie eficient în termeni de cost/beneficiu; să fie reproductibil din punct de vedere al mijloacelor, resurselor implicate și al rezultatelor obținute; să fie transferabil și la nivelul altor organizații, structuri, grupuri de populație; să fie sustenabil din punct de vedere al protecției mediului, precum și din punct de vedere economic și social; să fie relevant în raport cu mijloacele, resursele folosite și obiectivele propuse; să impună o abordare responsabilă și etică în implementarea sa).

2. Probleme pe care buna practică urmărește să le rezolve – această

etapă trebuie să prezinte problemele pe care le poate rezolva modelul propus, plecând de un context clar și stabilind anumite obiective. Această fundamentare ne poate releva și care sunt limitele de aplicabilitate și replicabilitate ale unei bune practici, adică până unde putem interveni fără a pierde efectele și rezultatele pozitive ale acesteia.

3. Descrierea procesului ideal. Această etapă este una dintre cele mai importante în elaborarea unui plan de transfer deoarece ne oferă elementele esențiale necesare transferului și implementării modelului de bună practică.

Procesul ideal trebuie să prezinte acele etape necesare a fi parcurse, în ordinea succesiunii lor logice, la un nivel suficient de detaliat pentru a înțelege toate fazele procesului de implementare a respectivului model.

4. Mecanisme de lucru utilizate în vederea unei corecte aplicări a bunei practici. În această etapă trebuie identificate principalele instrumente folosite pe parcursul implementării bunei practici, să se facă o estimare sumară a resurselor alocate și a timpului necesar derulării fiecărei faze, precum și o serie de recomandări care să ne ajute la optimizarea procesului. Instrumentele și metodele de lucru identificate sunt acele elemente cheie folosite pentru planificarea, execuția, monitorizarea și evaluarea bunei practici.

5. Modalități de participare a factorilor implicați în transferul bunei practici. Această fază va evidenția care sunt structurile implicate în domeniul căruia i se adresează buna practică, care este rolul fiecăreia, ce relație există între ele și cum pot contribui la punerea în practică a modelului propus.

6. Condiții de bază pentru transferul bunelor practici. În această etapă sunt definite în mod clar condițiile minime contextuale pe care trebuie să le regăsim, referitoare la organizația ce dorește să preia modelul. Vorbim de analiza structurilor administrative publice și/sau private, a grupurilor locale, precum și de capacitatea de mobilizare a resurselor și de implicarea unor organizații ce activează în domeniul căruia îi corespunde buna practică.

Este etapa în care se poate vedea în ce măsură contextul în care se va transfera modelul de bună practică este asemănător cu cel în care s-a dezvoltat și căruia i s-a adresat, fiind momentul în care putem identifica golurile de transfer al bunei practici. În urma acestei etape vom avea în față o hartă a golurilor de transfer și putem face o analiză coerentă pentru a stabili dacă modelul propus se poate sau nu transfera la nivelul noii entități și în ce condiții.

Se vor identifica astfel organizațiile ce trebuie să se implice în asimilarea bunei practici, precum și care sunt acțiunile premergătoare necesare punerii în aplicare a modelului.

7. Competențe necesare pe care trebuie să le aibă organizația receptoare a bunei practici.

În această etapă vom defini competențele disponibile la nivelul organizației: cunoștințe, experiență minimă necesară pentru realizarea transferului.

8. Puncte critice ale bunei practici și soluții posibile. Această etapă va defini momentele cheie ale procesului de implementare a bunelor practici, adică etapele decisive ce trebuie abordate cu mai mare atenție, factorii de risc care se

prognozează și soluțiile pentru depășirea situațiilor dificile.

9. Catalog de produse, respectiv rezultate legate de bunele practici.

În această etapă sunt identificate și prezentate toate rezultatele directe și indirecte ale fiecărei etape de implementare a bunei practici, rezultate pe care dorim să le transferăm și să le multiplicăm prin transfer la nivelul noii organizații.

DESCHIȘI CĂTRE VIITOR

Rădăcini de țară europeană

CONTACT:

Sediul Național al Unității de Sprijin a Rețelei (USR)

Str. Clucerului nr. 35, et. 1, Sector 1, București, CP 011363

Tel/fax: 021 3171580, 021 3171581

E-mail: info@rndr.ro, Internet: www.rndr.ro

Acest material a fost realizat de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale din România în cadrul proiectului „Înființarea și sprijinirea Rețelei Naționale de Dezvoltare Rurală”.

2012

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod necesar poziția oficială a Uniunii Europene